

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO / 2012 / 3 / .. / 7 maart 2012

Inzake ...., wonende ...te ...,
bijgestaan door ..., advocaat,

verzoekende partij,

tegen inrichtende macht vzw ... met maatschappelijke zetel .. te ...,
vertegenwoordigd door ..., directeur, ..., lid van de raad van bestuur en
..., coördinerend directeur,
bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij.

Met een ter post aangetekende brief van 16 december 2011 tekent verzoekende partij beroep aan tegen de beslissing van de Inrichtende macht VZW ... van 28 november 2011 waarbij verzoeker de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker is sinds 1985 werkzaam in het ... als vast benoemd lerares.

Met een aangetekend schrijven van 21 maart 2011 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld. Het voorwerp van het onderzoek omvat de volgende klachten:

- *het niet persoonlijk en nauwgezet uitvoeren van opgelegde taken;*
- *het niet opvolgen van richtlijnen en reglementen met betrekking tot het gebruik van de vaklokalen, leerlingen toelaten deze reglementen niet na te leven;*
- *het niet correct omgaan met leerlingen en ouders van het ...;*
- *het onderbreken van de uitoefening van het ambt en het niet strikt naleven van de uurregeling;*
- *het schenden van het ambtsgeheim;*
- *het niet doen naleven van het schoolreglement door leerlingen;*
- *het gebrek aan respect t.o.v. directie en collega's, al dan niet in het bijzijn van ouders en leerlingen;*

- *het gebrek aan inzet voor het welzijn van alle leerlingen en het gebrek aan respect voor de fysieke en psychische integriteit van de aan u toevertrouwde leerlingen*
- *het niet uitoefenen van een voorbeeldfunctie qua waarden, sociale attitude en vaardigheden.*

Na gehoord te zijn op 7 april 2011 wordt verzoekster preventief geschorst met ingang van 11 april 2011. Dit wordt haar meegedeeld met een aangetekend schrijven van 8 april 2011.

Met een aangetekend schrijven van 12 september 2011 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat het tuchtonderzoek wordt afgesloten en wordt verzoekende partij opgeroepen voor het verhoor op 28 september 2011. Het verhoor wordt uitgesteld tot 18 oktober 2011.

Op 28 november 2011 wordt aan verzoekende partij de tuchtstraf van het ontslag bij tuchtmaatregel opgelegd.

Met een aangetekend schrijven van 16 december 2011 tekent verzoekende partij beroep aan tegen deze beslissing.

2. Over de ontvankelijkheid

Het beroep is binnen de termijn en naar de vorm regelmatig ingesteld.

3. Over het verloop van de procedure

Er wordt geen memorie van toelichting ingediend.

Met een aangetekend schrijven van 18 januari 2012 worden de stukken van het dossier overgemaakt.

Met een aangetekend schrijven van 28 januari 2012 wordt het verweer overgemaakt.

Op vraag van de verzoekende partij wordt de zitting van de kamer van beroep gepland op 8 februari 2012, om reden van ziekte van verzoekster verdaagd.

De Kamer van beroep hoort de partijen in openbare zitting op 7 maart 2012.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt en geen getuigen opgeroepen.

4. Over de grond van de zaak

4.1. Verzoekende partij stelt dat identieke feiten als die waarvoor ze nu een tuchtstraf krijgt opgelegd, zich al eerder hebben voorgedaan en dat toen geen tuchtvervolging werd ingesteld. Verder wijst zij er op dat in het dossier feiten worden vermeld uit vroegere schooljaren waarvoor de verjaring is ingetreden en dat de door de verwerende partij ingeroepen periode ‘van september 2010 tot maart 2011’ te ruim is aangezien de verjaring begint te lopen op 21 september 2010.

Verwerende partij werpt op dat eerdere feiten in haar ogen maar echt een tuchtrechtelijk karakter hebben gekregen omdat gelijkaardige feiten zich, niettegenstaande alle begeleiding, aanmaning en ondersteuning zijn blijven herhalen. Het recidief karakter van de nieuwe feiten maakt ze tot tuchtfeiten. Zij benadrukt dat oudere feiten misschien wel in het dossier voorkomen maar dat er zorgvuldig over gewaakt is dat enkel feiten waarvoor de verjaring niet is ingetreden in de tuchtbeslissing worden ingeroepen ter verantwoording van de tuchtmaatregel.

De kamer is van oordeel dat de verwerende partij terecht onderscheid maakt tussen het tuchtdossier en de feiten die in de beslissing zelf als verantwoording voor de tuchtstraf worden ingeroepen. De kamer stelt vast dat de verwerende partij inderdaad een grote inspanning heeft gedaan om enkel feiten te vermelden die vallen binnen de lopende verjaringstermijn, maar beslist ook dat voor zover dat uitzonderlijk niet het geval zou zijn in de grote hoeveelheid van ingeroepen feiten, de stukken die betrekking hebben op gebeurtenissen van voor 21 september 2010 geweerd worden als verantwoording van de tuchtbeslissing. Verder wijst de kamer er op dat het recidief karakter van bepaalde gedragingen die eerst nog geen tuchtfeiten zijn, ze later wel dat kenmerk kan verlenen, maar ook dat het gegeven dat een bepaald tuchtfeit aanvankelijk niet gestraft wordt, niet belet dat gelijkaardige feiten later wel gestraft worden.

4.2. De kamer is van oordeel dat het bezwaar dat de inrichtende macht, in strijd met art. 8, § 1 van het tuchtbesluit van 22 mei 1991, nog voor de tuchtprocedure formeel werd gestart de samenstelling van het tuchtdossier zou hebben aangevat, niet griefhoudend is. Vooreerst is het, gelet op de aard van de feiten en de volgehouden opvolging en begeleiding van het gebrekkige optreden van verzoekende partij, onvermijdelijk dat een aantal stukken ontstaan zijn die tot de essentie van het latere tuchtdossier behoren. Anderzijds belet de regel van de verjaring dat de gelaakte manier van werken er toe zou leiden dat langdurig feiten opgestapeld worden die later allemaal als tuchtfeit nog zouden worden ingeroepen.

4.3.1. Verzoekende partij benadrukt dat de verwerende partij ruim kennis had van de gezondheidstoestand van verzoekster, op de hoogte was van het feit dat zij worstelde met depressies, maar toch bij het inzetten van de tuchtprocedure, het beoordelen van de feiten en het kiezen van de strafmaat niet of toch niet passend rekening heeft gehouden met de ziekte-toestand van de betrokkene. Zij lijkt in eerste instantie aan te voeren dat haar ziekte-toestand geleid heeft tot een afwezigheid van schuld, zodat ook geen tuchtstraf kon worden opgelegd. Zij stelt vooral dat haar psychische toestand niet voldoende in rekening is genomen bij de motivering van de tuchtbeslissing en de keuze voor de op een na zwaarste tuchtstraf van het ontslag.

4.3.2. De kamer van beroep is het met verwerende partij eens dat verzoekende partij niet aantoonde dat de ziekte-toestand van verzoekster van dien aard was dat er bij haar geen enkele schuld meer zou geweest zijn en in haren hoofde geen enkel besef van schuld. De kamer mist in de motivering van de tuchtbeslissing wel het logische complement van de vaststelling dat er geen sprake kan zijn van een volledige afwezigheid van schuld en schuldbesef en een ziekte-toestand die verzoekster volledig beroepsonbekwaam zou hebben gemaakt: niet volledig, maar misschien toch gedeeltelijk? Op eerder kunstmatige wijze zondert verwerende partij de voor de tuchtbeoordeling relevante periode van zes maanden af, stelt vast dat er voor die periode geen formeel attest van depressie en psychiatrische behandeling is en dat zij geen kennis heeft van de aard van de ziekte-toestand die aan de grondslag ligt van ook in die periode herhaalde en voortdurende door een medisch attest verantwoorde afwezigheden. De kamer is van oordeel dat de verwerende partij vanuit een lange voorgeschiedenis van ziekte en intense en zeer positieve begeleiding van verzoekster niet anders kon dan beseffen dat ook in de voor de verantwoording van de tuchtbeslissing relevante periode de prestaties van verzoekster konden worden beïnvloed door haar gezondheidstoestand.

4.3.3. Op de vraag van verzoekende partij om toepassing van verzachtende omstandigheden antwoordt verwerende partij met de overweging dat het in casu ging over zeer ernstige professioneel laakbare en deontologische fouten die als te ernstig en te zwaarwichtig werden beschouwd om een andere dan de gekozen tuchtstraf op te leggen. Op grond van de ingrijpende weerslag van het gebrekkig presteren van verzoekster besloot verwerende partij dat verzoekster niet verder in dienst kon worden gehouden. De kamer moet vaststellen dat met deze verwijzing naar de objectieve ernst van de tekortkomingen en van de gevolgen daarvan nog geen antwoord is gegeven op de mogelijke verminderde subjectieve schuld als gevolg van de medische problemen waar verzoekster mee worstelde. Deze vaststelling is des te meer relevant nu in de tenlastelegging sprake is van ‘manifeste en persisterende onwil om de opgelegde taken persoonlijk en nauwgezet uit te voeren’.

4.3.4. De kamer leest in het beroepschrift een geloofwaardige reconstructie van wat zich in de school kan hebben voorgedaan. Na een intense en zeer begripvolle periode van begeleiding komt verwerende partij tot de conclusie dat het zo niet verder kan: verzoekster moet inzien dat zij psychisch ziek is en moet ziekteverlof nemen. Verzoekster ziet dat nog niet in en kiest er voor om ad hoc ziekteverlof te nemen op de dagen dat het echt niet gaat. Verwerende partij, geconfronteerd met het gebrek aan inzicht bij verzoekster in haar ziekte-toestand, neemt dan maar haar toevlucht tot de tuchtprocedure. Dat is naar het oordeel van de kamer niet onterecht: meerdere gedragingen van verzoekster zijn onaanvaardbaar en de ziekte-toestand van verzoekster ontnemt ze niet elk subjectief laakbaar en schuldig karakter. Het beroep op de tuchtprocedure is echter enkel aanvaardbaar voor zover daarbinnen ook de passende aandacht wordt gegeven aan de mogelijke weerslag van de ziekte-toestand op het subjectief laakbare en schuldige karakter van de tekortkomingen. De verwerende partij toont naar het oordeel van de kamer niet aan dat dit in casu ook voldoende het geval is geweest. Zoals onder 4.3.2 is aangegeven is de kamer van oordeel dat de verwerende partij in de motivering van de

tuchtbeslissing de ziekte-toestand tijdens de periode van de tuchtbeoordeling al te formalistisch heeft benaderd en geïsoleerd. De overweging dat de verzoekster met de zorgvuldige begeleiding en ondersteuning ‘niets heeft gedaan’ is voor de kamer geen afdoende antwoord op het verweer van verzoekster waarin zij stelt zij als onderdeel van haar ziekte-toestand, nog “niet inzag dat haar situatie dermate ernstig was dat het noodzakelijk was om voor een langere periode verlof te nemen”. Ook de Raad van State houdt in zijn rechtspraak rekening met de mogelijkheid dat een personeelslid de ernst van zijn ziekte-toestand pas ten volle gaat beseffen nadat een tuchtprocedure is ingesteld. Dat ontslaat de verwerende partij niet van de verplichting om er in de tuchtbeoordeling rekening mee te houden dat het vertraagde inzicht en de daarmee samenhangende tekortkomingen beïnvloed kunnen zijn door de ziekte-toestand (cf. R.v.St., nr.145.433, Ceelen, 22 maart 2004).

4.4. De lijst van ten laste gelegde feiten is bijzonder lang en uitvoerig. Zonder elk feit afzonderlijk te gaan evalueren wil de kamer toch stellen dat hij de verwerende partij niet kan volgen wanneer deze voorhoudt “dat alle ten laste gelegde feiten tuchtfeiten betreffen die lastens [verzoekster] bewezen zijn” (p.9). Terecht wijst de verzoekende partij er op dat daarmee onvoldoende rekening is gehouden met het onderscheid tussen evaluatie en tucht. Het mag dan al zo zijn dat bepaalde vormen van slordig en nalatig de onderwijstaak verzorgen in die mate laakbaar kunnen zijn dat ze als tuchtfeit kunnen worden gesanctioneerd. Dat dergelijke gedragingen voorkomen laat echter nog niet toe om het hele disfunctioneren als leerkracht als tuchtrechtelijk laakbaar te kwalificeren. De kamer geeft als voorbeeld het verwijt van onvoldoende voorbereiding van de praktijkoefeningen en de uitvoering zonder differentiatie en progressie (derde tenlastelegging).

Anderzijds minimaliseert de verzoekende partij ten onrechte de bewijskracht van de verklaringen van de leerlingen op grond van hun eenzijdig karakter. Heel wat feiten kunnen enkel bekend worden op basis van verklaringen van leerlingen die er de enige getuigen van waren. Concorderende verklaringen van leerlingen kunnen, kritisch beoordeeld, niettemin als bewijs worden aanvaard.

De kamer is, bovenstaande relativering in acht genomen, van oordeel dat de essentie van de tenlasteleggingen voor bewezen moet worden gehouden. Voor de eerste tenlastelegging (opgelegde taken niet persoonlijk nauwgezet uitvoeren) wijst de kamer als voorbeelden op het herhaald afwezig blijven en te laat komen (beslissing p. 11; ook voortijdig ophouden met de les, p. 15), het niet correct omgaan met de agenda van de leerlingen als fictieve registratie van het reële klasgebeuren (p.11), tegen alle voorschriften in en met miskennen van de zorg voor de veiligheid toelaten dat leerlingen elkaars kapsel ‘verzorgen’ (p.12). Dat verzoekster het schoolreglement bij herhaling niet naar behoren deed naleven (tweede en derde tenlastelegging: eten en drinken in de klas, aanwezigheid in de klaslokalen dulden tijdens de speeltijd, ludieke foto’s nemen tijdens de lessen, schorten niet dragen, juwelen niet uitdoen,) blijkt uit de stukken waar naar wordt verwezen op p.12-13 van de tuchtbeslissing. De kamer tilt ook zwaarder aan het feit dat de leerlingen aangezet worden om te doen alsof bepaalde activiteiten wel hebben plaats gevonden, om niet toegelaten werkmateriaal te verstoppen als er extern toezicht dreigt. Ook een leerkracht die het psychisch moeilijk heeft om zich te handhaven moet

blijven beseffen dat zij de leerlingen niet tot een dergelijk fakegedrag kan aanzetten (p.14). Hetzelfde geldt voor het afleggen van verklaringen over het gedrag van individuele leerlingen in een extern kapsalon, waar verzoekster bovendien nog tegenover de buitenwereld aanspraak maakt op erkenning door de leerlingen voor het feit dat zij bepaalde overtredingen van de voorschriften door de vingers ziet (p.14-15). Dergelijk gedrag is manifest in strijd met de plicht om in alles het belang van de leerlingen en de school voor ogen te houden. Leerlingen van de ene klas in een andere klas onder verdenking stellen van diefstal is evenmin goed te praten, ook niet met inroepen van verminderde aansprakelijkheid om medische redenen (p.15).

De kamer besluit dat verzoekster duidelijk is tekort gekomen aan haar verplichtingen als leerkracht neergelegd in de artikelen 9, 10 en 11 van het decreet rechtspositie en in de artikelen 6, 7, 8 en 13 van het algemeen reglement van het vrij katholiek onderwijs, wat een ernstige tuchtsanctie verantwoordt. Anderzijds is de kamer van oordeel dat verwerende partij in het bepalen van de strafmaat onvoldoende rekening heeft gehouden met de invloed van de ziekte-toestand van verzoekster op de haar ten laste gelegde tekortkomingen. De kamer van beroep hoopt dat een schorsing tot en met 31 december 2012 verzoekster zal toelaten om, zoals zij het stelt, aan zichzelf te werken, waarna zij voldoende hersteld kan zijn om haar taak weer op te nemen en in elk geval in staat om op passende wijze de weerslag van haar gezondheidstoestand op het functioneren van de school in te schatten.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals het werd gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, alsmede omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals het werd gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Kamer van Beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs van 28 september 2011;

Na beraadslaging,

Met unanimiteit,

Artikel 1

De tuchtmaatregel van het ontslag wordt vernietigd.

Met unanimititeit,

Artikel 2

De tuchtmaatregel van de schorsing tot en met 31 december 2012 wordt opgelegd.

Brussel, 7 maart 2012

De Kamer van beroep is samengesteld uit:

De heer R. VERSTEGEN, voorzitter;

Mevrouwen C. HUMBLET en B. PLETINCK en de heer C. SMITS, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouwen H. LAVRYSEN en P. Van EECKHOUT en de heren M. BORREMANS en P. VERCRUYSSSE, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw K. DE BLEECKERE, secretaris.

Na loting om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt mevr. P. Van Eeckhout niet deel aan de stemming.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waar van een voor elke partij en een voor het dossier van de Kamer.

De secretaris,
Karen DE BLEECKERE

De voorzitter,
Raf VERSTEGEN